

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten, was vom Anfang des Jahrs 1647. biß gegen Ende desselben zwischen Jhro Römisch-Kayserlichen Majestät, dann den Beyden Cronen Franckreich und Schweden, ingleichen des Heiligen Römischen Reichs Chur-Fürsten, Fürsten und Ständen, zu Oßnabrück und Münster gehandelt worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1735

VD18 90566467

N.III. Eorundem formula, in puncto Justitiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52129)

1647. Majus. sufficiens requirenti in scriptis exhibere teneatur) ut etiam ii, qui ob calamitates bellicas evitandas, non tamen animo transferendi domicilium, alio commigrarunt, & factâ Pace in patriam redire volunt, Religionis causâ solum vertere, bona venundare & emigrare nullatenus cogantur, sed patienter tolerantur, & conscientiam liberâ domi suæ tuti precibus piisque hymnis & lætioni divinarum aliarumque Scripturarum liberè vacent, neque ullo modo prohibeantur in vicinia ubi & quoties voluerint, publico Religionis Exercitio interesse, vel liberos suos exteris Augustanæ Confessionis Scholis, aut privatis domi præceptoribus instruendos committere. Ejusmodi vero Landfâssii, Vassalli & Subditi in cæteris officium suum cum debita erga suos superiores reverentia adimpleant, nullisqueurbationibus ansam præbeant. Sive autem Catholici sive Augustanæ Confessionis fuerint subditi, nullibi ob Religionem despiciantur, nec à Mercatorum, Opificum, tribuumve communionem, hereditatibus, Legatis, Hospitalibus, Leprosoriis, Eleemosynis aliisque juribus & commerciis, multò minus publicis cæmeteriis, honoreque sepulturæ arceantur, aut quicquam pro exhibitione demortuorum corporum & funeris à superstitionibus exigatur, præter cujusque Parochialis Ecclesiæ jura pro demortuis pendi solita: sed in his & similibus pari cum concivibus jure habeantur, æquali Justitiâ protectioneque tuti.

1647.
Majus.

Quod si vero sua sponte migrare subditus voluerit, aut suum vendere, liberum ei sit, aut retentis bonis aut alienatis discedere, retenta per ministros administrare & quoties ratio id postulat, ad res suas inspiciendas liberè redire. Emigratio quoque hæc voluntaria, prætextu servitutis, vel alio neuti quam impediatur, aut migraturis testimonia natiuitatis, ingenuitatis, manumissionis, noti opificii, honestæ vitæ denegentur, nec iidem Reverfalibus inusitatis, aut etiam decimationibus substantiæ secum exportatæ plus æquo extensis prægraventur.

At illis Catholicorum Subditis, qui post præfatum unius Mensis spatium Augustanam Confessionem, atque Augustanæ Confessionis Statuum subditis, qui elapso modo dicto termino Catholicam Religionem amplectentur & profitebuntur, ab eo tempore, quo unicuique (nec enim Edictalis jussio sufficiat) a Magistratu, ut emigret, tertiâ vice injungitur, quindecim anni concedantur, quibus currentibus vel bona vendat, & aliò commigret, vel nolens vendere, quindecim annis præterlapsis, necesse quidem habeat, in alias terras se conferre, liberum verò ipsi sit, bona per Ministros Religionis in territorio, unde abiit, publicè usitata administrare, & quoties ratio rei familiaris & œconomix exposcit, citra specialem licentiam ad ea commeare. Subditi præterea, quibus migratio ut dictum est necessaria, pendente quindecennio, eodem jure fruantur, quo cæteri, qui migrationes libero gaudent arbitrio.

N. III

Diæt. Osnabr. d. 6. May Anno
1647.

*Formula Evangelicorum de Justitia, Suecicis exhibita, quam Cæsarei
admittere noluerunt.*

Præterea ob enatas ex præfenti bello mutationes aliisque de causis, consulum videtur & conclusum est, Judicium Cameræ Imperialis ad alium universis Imperii Statibus commodiorem locum transferre, & Judicem, Præsides,
Vierdter Theil. Uuu 2 des,

1647.
Majus

des, Assessores & quoscunque Justitiæ Ministros pares numero utriusque Religionis eo modo præsentare, quem nuperrima Dominis Cæsareis exhibita ostendit delineatio sub lit. A. De reliquis Judicium Camerale spectantibus, cum hic ob negotii gravitatem, tam facile expediri nequeant, in proximis Comitibus indicendis agatur & conveniatur, deliberationesque de reformatione Justitiæ in nupero Deputatorum Imperii Conventu Francofurtensi habitæ effectum dentur, & siquæ in his desiderari videntur, suppleantur & emendentur: Interea tamen Status de præsentandis mature in locum demortuorum novis ad Judicium Camerale Assessoribus admoneantur; Cæsareaque Majestas mandabit, ut non solum in isto Judicio Camerali causæ Ecclesiasticæ, ut & Politicæ, inter Catholicos & Augustanæ Confessionis Status vel inter hos solos vertentes, adlectis ex utraque Religione pari numero Accessoribus discutiantur & judicentur; Sed idem etiam in Judicio Aulico observetur, huicque fini aliquot Augustanæ Confessionis doctos & rerum Imperii peritos viros ex iis Imperii Circulis, ubi vel sola Augustana vel simul etiam Catholica viget Religio, adsciscat, eo quidem numero, ut eveniente casu paritas Judicantium ex utraque Religione Assessorum observari possit. Ut vero tanto magis idonei reperiri & adhiberi atque decedentibus surrogari queant, Cæsarea Majestas à Circulis modo dictis requiret, ut singuli aliquot subjecta Augustanæ Confessionis addictæ nominent, è quibus Cæsarea Majestas eligat, electis vero ab Augustanæ Confessionis Statibus nominantibus salarium constituantur & solvatur.

Quoties autem aliquis è Consiliariis Aulicis Augustanæ Confessionis decedit, toties Cæsarea Majestas illum Circulum, qui decedenti salarium præbebat, monebit, ut alias tanto muneri sufficientes personas denominet, è quibus Cæsarea Majestas decedenti alium surrogare possit. Quoad processum Ordinatio Camerae, quantum quidem causarum illuc devolutarum natura patitur, in Aula servabitur per omnia: Ne etiam Partes ibidem litigantes omni Remedio Suspensivo destituantur, loco Revisionis in Camera usitata simile quoddam remedium ea ratione introducat, ut adhibeantur quidem Consilarii Aulici pari numero ab utraque Religione, sed remotis illis, qui prius erant in eâ causa Referentes, & si altera pars aut etiam utraque postulent, ut jungantur Consiliariis aliquot Status ab ipsis denominandi, hoc illis non denegetur. Visitatio Consilii Aulici fiat quotannis ab Electore Moguntino; adhibitis tamen aliquot tam Catholicis, quam Augustanæ Confessionis Statibus denominandis in proximis Comitibus.

Si quæ vero dubia circa interpretationem Constitutionum & Recessuum Imperii publicorum occurrunt, aut in dijudicandis causis Ecclesiasticis ex paritate Assessorum utriusque Religionis contrariæ oriuntur Sententiæ, remittuntur ad Comitibus Imperii Universalibus; Nisi interea amicabili Partium compositione finiantur, atque in Aulico non minus, quam in Camerali Imperatoris Judicio, Privilegium primæ Instantiæ, Austregarum, Jura & privilegia de non appellando, Statibus Imperii illibata sunt, nec per Mandata aut Commissiones aut quovis alio modo turbantur.

Tandem Judicii Rotvilensis, Landvogteje Suevicæ & Hagenovienfis & aliorum istiusmodi Dicasteriorum Provincialium, Status Imperii eorumque Subditos in Jus trahentium, Jurisdictio cesset & antiquata esto.

§. X.